

**PROGRAMA
PENTRU TESTAREA NAȚIONALĂ
LA
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

CHIȘINĂU, 2019

Autori:

Gaiciuc Valentina, consultant principal, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Teleman Angela, dr., conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Groza Aurica, învățător, grad didactic I, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Protalent”

Recenzenți:

Ciobanu Valentina, dr., conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Ursu Daria, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic Măgdăcești, Criuleni

I. PRELIMINARII

Prezenta programă pentru testarea națională în învățământul primar la Limba și literatura română este elaborată în conformitate cu prevederile *Curriculumului național pentru învățământul primar, 2018*, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124/2018.

Programa este un document reglator și normativ menit să asigure desfășurarea corectă și eficientă a testării, destinată elevilor, învățătorilor, părinților, managerilor de instituții, specialiștilor responsabili de învățământul primar din cadrul organelor locale de specialitate în domeniul învățământului etc.

În cadrul programei de testare națională în învățământul primar la Limba și literatura română au fost realizate următoarele modificări:

- includerea competențelor specifice și unităților de competență, ce prevăd examinarea scrisă, conform Curriculumului național pentru învățământul primar, 2018, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124/2018;
- adaptarea obiectivelor de evaluare conform unităților de competență determinate după domeniul de conținut;
- reevaluarea exemplelor de itemi în dependență de domeniul de conținut și competența specifică;
- reactualizarea conținuturilor de evaluat conform Curriculumului național pentru învățământul primar, 2018.

II. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul testării naționale în învățământul primar, Limba și literatura română are statut de *disciplină obligatorie*.

Timpul de realizare a testului la Limba și literatura română pentru testarea națională este 60 de minute.

În cadrul testării naționale, elevii vor rezolva o serie de itemi, prin care să demonstreze:

- cunoașterea limbii române ca limbă de instruire;
- înțelegerea textului literar și nonliterar;
- capacitatea de a scrie corect în limba română;
- capacitatea de a construi enunțuri și texte coerente în limba română, în limitele corespunzătoare vârstei și prevederilor curriculare.

III. COMPETENȚELE SPECIFICE FORMATE ELEVILOR PRIN LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CA DISCIPLINĂ ȘCOLARĂ

1. Receptarea mesajului oral în situații de comunicare, manifestând atitudine pozitivă, atenție și concentrare.
2. Producerea mesajului oral, demonstrând abordare eficientă în diferite contexte de comunicare.
3. Receptarea textelor literare și nonliterare prin tehnici de lectură adecvate, dând dovadă de citire corectă, conștientă, cursivă și expresivă.
4. Producerea de mesaje scrise în situații de comunicare, demonstrând tendințe de autocontrol și atitudine creativă.
5. Aplicarea elementelor de construcție a comunicării în mesajele emise, manifestând tendințe de conduită autonomă.
6. Gestionarea experiențelor lectorale în contexte educaționale, sociale, culturale, dând dovadă de interes și preferințe pentru lectură.

IV. CONEXIUNI EVALUATIVE

DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Receptarea textelor literare și nonliterare prin tehnici de lectură adecvate, dând dovadă de citire corectă, conștientă, cursivă și expresivă.*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none">Utilizarea eficientă a tehnicilor de lectură corectă, conștientă și fluidă.	<ul style="list-style-type: none">Să desprindă informații dintr-un text prin lectură independentă.
<ul style="list-style-type: none">Extragerea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text citit.	<ul style="list-style-type: none">Să identifice în text răspunsurile la întrebările date.Să unească prin linii întrebările dintr-o coloană cu răspunsurile din altă coloană.Să delimiteze răspunsurile corecte la întrebări asupra textului de cele incorecte.Să răspundă în scris la întrebări asupra textului propus.Să identifice indiciile lexicale de timp și spațiu în text.Să explice sensul unor cuvinte și expresii din text.Să identifice comparațiile în textele literare citite.Să identifice personificările în textele literare citite.
<ul style="list-style-type: none">Formularea ideilor principale ale unui text narativ.	<ul style="list-style-type: none">Să determine tema textului citit.Să formuleze, în limita unui enunț, ideea textului propus.
<ul style="list-style-type: none">Recunoașterea unor specii literare în baza celor mai simple trăsături de structură specifice.	<ul style="list-style-type: none">Să determine părțile structurale ale unui text literar.Să identifice secvențele narative, dialogate și descriptive în textul literar propus.Să identifice în textul literar expresiile cu sens figurat.
<ul style="list-style-type: none">Caracterizarea personajelor dintr-un text literar, după algoritmul propus.	<ul style="list-style-type: none">Să numească personajele literare din textul propus.Să identifice în textul literar cuvintele care numesc direct trăsăturile personajelor literare.Să determine trăsăturile personajelor din text în baza listei propuse.Să delimiteze trăsăturile fizice de trăsăturile morale ale personajului literar, date într-o listă sau numite explicit în text.Să caracterizeze într-un enunț personajul literar, specificând trăsăturile fizice și morale ale acestuia, numite explicit în text.

<ul style="list-style-type: none">• Povestirea unui text literar sau informativ după un plan simplu de idei.	<ul style="list-style-type: none">• Să delimiteze părțile textului citit independent.• Să transcrie una dintre secvențele cerute.• Să intituleze textele date sau fragmentele lor.• Să elaboreze dialoguri conform unor cerințe specifice.
--	---

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Gestionarea experiențelor lectorale în contexte educaționale, sociale, culturale, dând dovadă de interes și preferințe pentru lectură*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none">• Demonstrarea interesului și a preferințelor pentru lectura suplimentară a cărților și a presei periodice pentru copii.	<ul style="list-style-type: none">• Să recomande un text pentru lectură colegilor.

DOMENIUL: *Practica rațională și funcțională a limbii*

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Producerea de mesaje scrise în situații de comunicare, demonstrând tendințe de autocontrol și atitudine creativă.*

Unități de competențe	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none">• Scrierea corectă și lizibilă a propozițiilor și a textelor mici, cu litere de mână și de tipar, cu respectarea spațiului, înclinației, a aspectului îngrijit.	<ul style="list-style-type: none">• Să redacteze texte de mică întindere, respectând parametrii indicați.• Să plaseze adecvat în pagină textul produs.
<ul style="list-style-type: none">• Folosirea regulilor de ortografie și de punctuație învățate, în diverse contexte de realizare.	<ul style="list-style-type: none">• Să reproducă / citeze regulile de ortografie și de punctuație învățate.• Să illustreze cu exemple relevante regulile de ortografie și de punctuație învățate.• Să aplice regulile de ortografie și punctuație în procesul scrierii independente.
<ul style="list-style-type: none">• Redactarea textelor literare/funcționale, cu și fără repere.	<ul style="list-style-type: none">• Să elaboreze independent texte de mică întindere, respectând parametrii indicați.• Să aplice regulile de ortografie și punctuație în procesul scrierii independente.• Să construiască enunțuri corecte din punct de vedere logic, lexical, gramatical.

	<ul style="list-style-type: none"> • Să producă texte de dimensiuni mici, în parametrii indicați. • Să intituleze textele date sau fragmentele lor. • Să identifice textele funcționale studiate dintr-o serie de texte propuse. • Să numească circumstanțele în care e nevoie de un text nonliterar funcțional etc. • Să relateze în scris episoade din viața proprie.
<ul style="list-style-type: none"> • Exprimarea în scris a unor opinii personale, emoții. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să construiască enunțuri logice și coerente în orice act de comunicare scrisă. • Să-și exprime, în limita unui enunț, starea emotivă proprie în legătură cu mesajul textului literar citit independent.

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: *Aplicarea elementelor de construcție a comunicării în mesajele emise, manifestând tendințe de conduită autonomă*

Unitățile de competență	Obiectivele de evaluare Elevul va demonstra că este capabil:
<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor fonetice și gramaticale în contexte variate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să determine sinonimele / antonimele pentru cuvintele date. • Să identifice în textul citit cuvinte care se referă la un câmp lexical / familie lexicală. • Să dea exemple de cuvinte (5-7) care intră în componența unor câmpuri lexicale. • Să identifice cuvintele dintr-o familie, incluse într-o listă. • Să dea exemple de cuvinte (3-5) dintr-o familie.
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea formelor flexionare ale părților de vorbire în diferite contexte de comunicare orală și scrisă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să construiască enunțuri logice și coerente în orice act de comunicare scrisă. • Să realizeze corect legătura gramaticală dintre cuvintele unui enunț. • Să identifice în enunțuri sau texte părțile de vorbire studiate. • Să determine partea de vorbire a cuvintelor dintr-un șir. • Să continue șirul prin 3 cuvinte din aceeași parte de vorbire.
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea părților principale și secundare ale propoziției. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice în enunțuri părțile principale și secundare ale propoziției. • Să dezvolte propozițiile simple, adăugându-le 3-5 cuvinte. • Să transforme propozițiile dezvoltate în propoziții simple, excluzând detaliile. • Să delimiteze tipurile de propoziții în limita conținuturilor studiate. • Să exemplifice diferite tipuri de propoziții. • Să aplice semnele corespunzătoare de punctuație la sfârșitul propozițiilor.

V. EXEMPLE DE ITEMI

DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

Cunoaștere și înțelegere:

- Alege varianta corectă și încercuiește litera.
- Citește în gând textul dat, pentru a realiza sarcinile ce urmează.
- Încercuiește cuvântul care reprezintă răspunsul corect la întrebarea dată.
- Transcrie enunțul care indică locul desfășurării acțiunii.
- Subliniază în text enunțul care răspunde la întrebarea dată.
- Unește cu o linie întrebarea din coloana A cu răspunsul corect la această întrebare din coloana B.
- Marchează litera A pentru răspunsurile adevărate și litera F pentru răspunsurile false.
- Răspunde, în spațiul rezervat, la fiecare dintre întrebările date.
- Subliniază comparația în textul citit.

Aplicare și analiză:

- Formulează trei întrebări diferite cu începutul dat, în baza textului.
- Subliniază în text un cuvânt care arată locul desfășurării acțiunii și un cuvânt care arată timpul desfășurării acțiunii.
- Scrie, în spațiul rezervat, 3 cuvinte care specifică timpul realizării acțiunii.
- Alege (din seria propusă de oferte) tema textului dat.
- Încercuiește litera A pentru enunțurile adevărate și litera F pentru cele false.
- Scrie, în spațiul rezervat, personaje literare care apar în textul citit.
- Transcrie din text 3 cuvinte care numesc trăsăturile fizice ale personajului.
- Subliniază în text 2 cuvinte care numesc trăsăturile morale ale personajului literar.
- Subliniază în lista dată 3 cuvinte care caracterizează personajul literar.
- Unește prin linii numele personajului din coloana A cu o trăsătură de caracter a acestuia din coloana B.
- Extrage din lista dată 3 trăsături de caracter ale personajului literar, deduse din text.
- Marchează în text, cu cifrele adecvate, secvența corespunzătoare pentru fiecare dintre punctele planului dat al textului.
- Identifică, prin subliniere, enunțul care constituie încheierea textului.
- Scrie, în spațiul rezervat mai jos, cuvântul cu care începe introducerea și cuvântul cu care începe încheierea textului.
- Scrie cifra, în pătratul din dreptul fiecărei expresii, astfel încât să corespundă cu ordinea desfășurării acțiunilor în text, după modelul dat.
- Transcrie din text o secvență narativă.
- Rescrie din text 4 cuvinte care îți sugerează anotimpul *iarna*.
- Completează îmbinările de mai jos, astfel ca să obții două comparații.

- Extrage din text 2 comparații.
- Marchează prin bifă enunțul care exprimă mesajul textului.
- Rescrie, din lista dată, enunțul care exprimă mesajul textului.
- Înscrie în caseta alăturată tipul textului nonliterar.
- Extrage din textul anunțului dat informațiile despre timpul și locul evenimentului.
- Continuă enunțul pe spațiul rezervat de la sfârșitul textului.
- Alcătuieste un text în care ai face o recomandare pentru lectură.

Integrare:

- Formulează trei întrebări diferite în baza următorului enunț.
- Continuă enunțul: *Mesajul textului este ...*
- Formulează ideea principală a textului.
- Caracterizează, în limita unui enunț, personajul literar dat, numind 2 trăsături morale ale acestuia.
- Include într-un enunț 2 trăsături fizice și 2 trăsături morale ale personajului literar dat.
- Formulează într-un enunț ce stări îți provoacă lectura acestui text.
- Prezintă, în limita unui enunț, o situație când a trebuit să scrii un bilețel.
- Scrie, în spațiul rezervat, textul unui anunț prin care soliciți ajutorul colegilor pentru a găsi un obiect pierdut.
- Scrie textul unei invitații la un spectacol de teatru.
- Continuă textul invitației, arătând locul și timpul evenimentului.
- Intitulează textul / fragmentul propus.
- Scrie, în spațiul rezervat de la sfârșitul textului, un enunț potrivit pentru încheierea lui.
- Alcătuieste un text din cinci enunțuri despre prietenie.
- Redactează un text din 5-7 enunțuri cu titlul *O poveste minunată*.
- Redactează un text cu următorul început.
- Scrie un text despre primăvară, răspunzând la următoarele întrebări.
- Construiește un dialog din 6-8 replici dintre *Ciocârlie* și *Primăvară*.

DOMENIUL: *Practica rațională și funcțională a limbii*

Cunoaștere și înțelegere:

- Selectați, prin subliniere, doar substantivele.
- Continuă regulile de punctuație citate: *La sfârșitul propoziției interogative...*
- Identifică, în text, o propoziție exclamativă.
- Numește obiectele din imagini.
- Scrie, sub fiecare imagine, denumirile a 3 obiecte pe care le vezi în imagine.
- Subliniază, în lista de mai jos, 3 cuvinte din familia lexicală a substantivului *vânt*.
- Extrage, în șiruri separate, toate cuvintele care constituie o familie.
- Scrie 5 cuvinte din familia *frunză*.
- Extrage din textul citit 3 cuvinte care se referă la câmpul lexical *iarna*.
- Subliniază în text 5 cuvinte din câmpul lexical *prieten*.
- Transcrie 4 adjective din text.
- Continuă șirul.
- Scrie un exemplu de propoziție interogativă.

Aplicare și analiză:

- Substituie cuvintele marcate în enunț prin câte un sinonim potrivit contextului.
- Substituie cuvintele marcate în enunț prin antonimele lor.
- Selectează din text cuvintele cu sens opus pentru cele date.
- Utilizează cuvântul *alb* cu sens propriu și cu sens figurat, în contexte adecvate.
- Plasează în contexte adecvate (enunțuri) ortogramele *la* și *l-a*.
- Subliniază în secvența marcată a textului 2 cuvinte utilizate cu sens figurat.
- Alcătuieste câte un enunț cu fiecare din ortogramele:
- Corectează greșelile marcate în exemplul dat.
- Scrie 2 enunțuri în care să utilizezi cuvintele date
- Transcrie textul dat în 3 alineate.
- Marchează prin subliniere, șirul care conține numai substantive.
- Subliniază în enunțul dat 2 substantive.
- Construiește câte un enunț cu fiecare dintre cuvintele date.
- Alcătuieste un enunț în care cuvântul *ochi* să aibă alt înțeles decât cel din text.

- Pentru fiecare din cuvintele date, găsește în text cuvinte cu același înțeles (sinonime).
- Marchează lista în care toate cuvintele sunt sinonime.
- Extrage din textul dat 5 verbe la forma în care sunt în acest text.
- Scrie, în parantezele alăturate cuvântului, partea de vorbire la care se referă.
- Completează spațiile cu termenii adecvați, determinând tipul propozițiilor.
- Pune semnele de punctuație necesare la finele fiecărui enunț dat.
- Aplică, la sfârșitul propozițiilor din dialogul dat, semnele de punctuație necesare.
- Pune la forma cerută de context toate cuvintele din paranteze.
- Completează propoziția dată cu 3 adjective, care se referă la cuvântul
- Include în tabel cuvintele de mai jos, respectând cerințele indicate.
- Transformă propoziția marcată în text în propoziție simplă.
- Subliniază cuvintele care trebuie excluse, pentru a transforma propoziția dezvoltată în propoziție simplă.
- Transcrie 2 propoziții interogative, identificate în text.

Integrare:

- Alcătuieste două propoziții interogative, care să se refere la conținutul textului citit.
- Alcătuieste un text din 5-7 enunțuri după următorul titlu: *Prietenul meu*.
- Pune enunțurile de mai jos în ordinea producerii evenimentelor, alcătuiind un text coerent.
- Redactează un text din 5-7 enunțuri cu titlul *Pisicul meu*.
- Redactează un text cu următorul sfârșit
- Scrie un text folosind ca sprijin următoarele cuvinte și expresii: *arzător, flori, parfum suav, iarbă grasă*.

VI. CONȚINUTURI DE EVALUAT

DOMENIUL: *Textul literar și nonliterar*

I. TEXTUL LITERAR

Specii literare: *povestea, povestirea, fabula, snoava, poezia, ghicitoarea, proverbul, pastelul.*

a. *Textul narativ*

- Temă, ideea, introducere, cuprins, încheiere.
- Moduri de expunere.
- Locul și timpul acțiunii.
- Narațiunea.
- Descrierea.
- Dialogul.
- Personajele literare – trăsături fizice, trăsături morale, conform faptelor descrise.
- Personajele literare pozitive și negative.
- Atitudinea / opinia față de comportamentul, activitățile, preocupările personajelor descrise.
- Opinii și atitudini ale cititorului în legătură cu personajele, opera respectivă.
- Cartea. Impresii despre carte.

b. *Textul în versuri*

- Versificația: poezia, pastelul.
- Tablourile naturii descrise în text.
- Figurile de stil: comparația și personificarea.

II. TEXTUL NONLITERAR

a. *Textul nonliterar/informativ*

b. *Textul nonliterar de tip utilitar*

c. *Textul nonliterar funcțional*

DOMENIUL: *Practica rațională și funcțională a limbii*

1. *Lexicul*

- Sinonime, antonime.
- Cuvinte cu sens propriu și figurat.
- Familii de cuvinte.
- Câmp lexical.

2. *Fonetica*

- Alfabetul

3. *Morfosintaxa*

Morfologia

- Verbul. Timpul. Persoana. Numărul. Analiza verbului după timp, persoană, număr.
- Substantivul. Felul substantivelor: comune și proprii. Numărul, genul.
- Pronumele. Pronumele personal. Persoana. Numărul. Genul.
- Pronumele personal de politețe.
- Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul (în gen, număr). Poziția adjectivului față de substantiv.
- Numeralul. Cazuri simple de ortografie a numeralelor

Sintaxa propoziției

- Cuvântul – parte de propoziție.
- Predicatul.
- Subiectul. Acordul predicatului cu subiectul.
- Părți principale de propoziție: predicatul, subiectul.
- Propoziția simplă.
- Propoziția dezvoltată.
- Părți secundare de propoziție: atributul.
- Propozițiile după scopul comunicării și semnele de punctuație respective.

4. Procesul scrierii

Textul scris

- Organizarea estetică a textului în pagină.
- Redactarea conținutului textului.

Ortografia

- Scrierea cuvintelor cu cratimă. Ortograme: într-o; într-un; dintr-o; dintr-un; n-au; n-ați (venit); sa/ s-a; sau / s-au; ea / ia / i-a; la/l-a;
- Scrierea corectă a cuvintelor ce conțin grupuri de litere (ce, ci, che, chi, ge, gi, ghe, ghi) și cuvintele cu î, â, x. Scrierea corectă a grupurilor de litere oa și ie.
- Majuscula.
- Cuvintele ce conțin consoana **m** înainte de *b, p*.
- Semnele de punctuație: punctul, virgula la enumerare și în vocativ, două puncte, semnul interogativ, semnul exclamativ, linia de dialog.

5. Compoziții

- Narațiune
- Dialog
- Compunerea (scris): redactarea textelor proprii cu și fără repere.
- Tipuri de compuneri: Compuneri după un plan dat sau alcătuit independent; Compuneri cu început/sfârșit dat; cu titlu/ temă dată;
- Textul nonliterar funcțional.

VII. MATRICEA DE SPECIFICAȚII

Domenii Conținuturi	Cunoaștere și înțelegere	Aplicare și analiză	Integrare	Total
Textul literar și nonliterar	18 % 9 puncte	30 % 15 puncte	12% 6 puncte	60 %
Practica rațională și funcțională a limbii	12 % 6 puncte	20 % 10 puncte	8 % 4 puncte	40%
Total	30 %	50%	20 %	100 %

VIII. MODEL DE TEST

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Cheița de aur

Razele lunii lumineau lacul. În liniștea nopții se auzea doar mișcarea lină a apelor.

Buratino stătea pe frunzele late și rotunde ale unui nufăr mare. El se gândea la cei cinci galbeni și la tata Carlo.

Deodată, o broască țestoasă bătrână se apropie de el și-l întrebă:

- Ce faci aici, Buratino? Toți copiii cumiți dorm la ora asta în paturile lor călduroase.

- Și eu sunt un băiețel cuminte, răspunse el trist. Am vrut doar să capăt mai mulți bani pentru tata Carlo.

- Da, dar ai greșit! Te-ai împrietenit cu cine nu trebuie! Vulpea vicleană și motanul ți-au furat banii și te-au părăsit.

Buratino începu să plângă, nu știa ce să facă.

- Nu mai plânge! Ia cheița asta de aur și ai grijă de ea. Te va ajuta. Cu ea vei deschide o ușă fermecată, care îți va aduce noroc.

Puse cheița în buzunar și îi mulțumi politicos broaștei țestoase. Buratino uită de toate necazurile.

(După L. Tolstoi)

<p>1. Încercuiește litera din dreptul variantei corecte.</p> <ul style="list-style-type: none">Buratino stătea: A. pe nisip; B. pe iarbă; C. pe frunzele unui nufăr; D. pe pat.Vulpea și motanul i-au furat lui Buratino: A. ghiozdanul; B. banii; C. bicicleta; D. cheița.Broasca i-a dăruit lui Buratino: A. un fir de iarbă; B. o piatră fermecată; C. o cheiță de aur; D. mulți bani.	L/0/1 L/0/1 L/0/1
<p>2. Răspunde prin enunțuri complete la întrebările de mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none">La cine se gândea Buratino? _____De ce s-a împrietenit Buratino cu vulpea și motanul? _____	L/0/1/2 L/0/1/2
<p>3. Încercuiește litera A pentru enunțurile adevărate, iar litera F pentru enunțurile false:</p> <ul style="list-style-type: none">Buratino plângea că a rămas fără bani. A FBuratino uită să-i mulțumească broaștei țestoase. A FVulpea și motanul i-au furat banii. A F	L/0/1 L/0/1 L/0/1
<p>4. Continuă enunțurile:</p> <p>Titlul textului este _____.</p> <p>Buratino este personaj _____.</p>	L/0/1 L/0/1
<p>5. Scrie pe spațiul rezervat, respectând desfășurarea ideilor în text, patru verbe ce prezintă acțiunile lui Buratino.</p> <p>_____, _____,</p> <p>_____, _____.</p>	L/0/1/2/3/4

<p>6. Transcrie primul enunț din introducerea textului.</p> <hr/>	L/0/1/2				
<p>7. Bifează proverbul care exprimă ideea principală a textului.</p> <p>☐ Nu e pâine fără muncă. ☐ Leagă banul în zece noduri. ☐ Nu te împrieteni cu omul rău.</p>	L/0/2				
<p>8. Unește enunțul din coloana A cu un cuvânt potrivit din coloana B.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 50%;">A</td> <td style="text-align: center; width: 50%;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Textul citit este</td> <td style="text-align: center;">o povestire o poveste o fabulă</td> </tr> </table>	A	B	Textul citit este	o povestire o poveste o fabulă	L/0/1
A	B				
Textul citit este	o povestire o poveste o fabulă				
<p>9. Extrage din text câte un sinonim al cuvintelor.</p> <p>șireată _____; să obțin _____; supărări _____; liniștită _____.</p>	L/0/1/2/3/4				
<p>10. Scrie 3 cuvinte din familia lexicală a substantivului <u>frunză</u></p> <p>_____, _____, _____.</p>	L/0/1/2/3				
<p>11. Propune o comparație potrivită pentru cuvântul:</p> <p><i>Luna</i> _____</p>	L/0/2				
<p>12. Plasează în propozițiile de mai jos ortogramele potrivite: <u>l-a, la, i-a, ia.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Broasca țestoasă _____ ajutat pe Buratino. • Buratino se gândea _____ banii furați de vulpe și motan. • Buratino _____ mulțumit politicos broaștei. • El _____ cheița bucuros. 	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1				
<p>13. Selectează din text:</p> <p>a. un verb la timpul trecut: _____;</p> <p>b. un substantiv comun: _____;</p> <p>c. un substantiv propriu: _____;</p> <p>d. un adjectiv: _____.</p>	L/0/1/2/3/4				
<p>14. Formulează o propoziție exclamativă și una interogativă, având începutul dat:</p> <p><i>Buratino,</i> _____</p> <p><i>Unde</i> _____</p>	L/0/1/2 L/0/1/2				
<p>15. Alcătuieste un text din cinci enunțuri cu titlul:</p> <p style="text-align: center;">Un prieten adevărat</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1/2				
<p>Total:</p>	50				

IX. BAREM DE CORECTARE

Nr. item	Răspunsuri posibile	Punctaj acordat
1.	C. pe frunzele unui nufăr B. banii; C. o cheiță de aur	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare opțiune corectă.
2.	La cine se gândea Buratino? <i>Buratino se gândea la tata Carlo.</i> De ce s-a împrietenit Buratino cu vulpea și motanul? <i>Buratino a vrut să capete bani pentru tata Carlo.</i>	<u>4 puncte</u> Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect formulat ca enunț și care este scris corect. Răspunsul corect în esență, dar care nu are structura enunțului sau conține greșeli de ortografie sau punctuație se apreciază cu 1 punct.
3.	A F A	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare opțiune corectă. Nu se punctează răspunsurile care optează concomitent pentru 2 sau mai multe variante.
4.	Titlul textului este „ <i>Gheița de aur</i> ”. Buratino este personaj <i>principal</i> .	<u>2 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare informație dedusă corect.
5.	stătea, se gândea, știu, mulțumi	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare verb determinat corect conform cerinței.
6.	Razele lunii luminau lacul.	<u>2 puncte</u> 1 punct pentru identificarea corectă a enunțului; 1 punct pentru transcrierea exactă și corectă a enunțului.
7.	Nu te împrieteni cu omul rău.	<u>2 puncte</u> Pentru alegerea corectă.
8.	Textul este o poveste.	<u>1 puncte</u> Pentru asociere corectă.
9.	Vicleană, a căpăta, necazuri, lină.	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare sinonim adecvat.
10.	Frunziș, frunzar, desfrunzit, înfrunzit, etc.	<u>3 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare semn numit corect.
11.	Luna ca o minge (seceră, cercel, sferă, disc)	<u>2 puncte</u> Pentru răspuns corect.
12.	Broasca țestoasă l-a ajutat pe Buratino. Buratino se gândea la banii furați de vulpe și motan. Buratino i-a mulțumit politicoș broaștei. El ia cheița bucuros.	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare ortogramă plasată corect.

13.	Se acceptă orice verb la timpul trecut din text. Se acceptă orice substantiv comun din text. Carlo, Buratino. Se acceptă orice adjectiv din text.	<u>4 puncte</u> Câte 1 punct pentru fiecare cuvânt identificat corect.
14.	Orice propoziție adecvată cerinței.	<u>4 puncte (2x2)</u> Câte 1 punct pentru fiecare enunț ce corespunde scopului comunicării cerut; Câte 1 punct pentru corectitudinea ortografică, de punctuație, lexicală, gramaticală a fiecărui enunț.
15.	Un text coerent realizat conform cerinței.	<u>8 puncte</u> 1 punct pentru că enunțurile scrise constituie un text. CRITERIU ELIMINATOR! Dacă nu este text coerent, itemul se apreciază cu 0 puncte. Dacă este un text coerent, se atribuie câte 1 punct pentru fiecare dintre cele 5 enunțuri solicitate. 2 puncte pentru corectitudinea ortografică, punctuațională, lexicală, gramaticală a textului, după cum urmează: 2 puncte pentru un text scris impecabil; 1 punct pentru 1-2 greșeli în sumă; 0 puncte pentru 3 și mai multe greșeli comise.

X. BIBLIOGRAFIE

Documente oficiale:

1. Curriculum național pentru învățământul primar. Chișinău: Lyceum, 2018.
2. Ghidul de implementare a curriculumului pentru învățământul primar, Chișinău: Lyceum, 2018.
3. Standarte de eficiență a învățării, MECC, 2012.

Publicații de referință:

1. Bocoș M., Jucan D. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor. Pitești: Editura Paralela 45, 2007.
2. Cosovan O., Cartaleanu, T., Sclifos L, Handrabura L., Crețu N., Lîsenco S. Evaluarea în cheia dezvoltării gândirii critice. Chișinău: Centrul Educațional Pro Didactica, 2005.
3. Cosovan O., Ghicov A. Evaluarea continuă la clasă: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2007.
4. Cucuș C. Teoria și metodologia evaluării. Iași: Polirom, 2008.
5. Lisievici P. Evaluarea în învățământ: teorie, practică, instrumente. București: Aramis Print, 2000.
6. Manolescu M. Teoria și metodologia evaluării, Editura Universitară, 2010.
7. Minder M. Didactica funcțională: obiective, strategii, evaluare. Chișinău: Cartier, 2002.
8. Pamfil A. Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare. Pitești: Paralela 45, 2009. 278 p.